

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3522202047
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3522202047.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Eriky Zajacovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. B., nar. XX.XX.XXXX, maloletú Q. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletú L. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Z. F. Z. V., deti rodičov - matky: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/X, Z. F. Z. V., zastúpená P. I. E., advokátkou so sídlom B. V. XXX, A., a otca: P. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. R. XX/XX, A., v konaní o návrhu matky na úprav práv a povinností k maloletým deťom na odvolanie otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 8P/50/2022-64 zo dňa 27. septembra 2022 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch IV., V. a VII. **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. zrušil neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom č. k. 8P/50/2022-47 zo dňa 08.09.2022, vo výroku II. neschválil rodičovskú dohodu uzatvorenú medzi rodičmi dňa 01.08.2022, vo výroku III. zveril maloletého G., maloletú Q. a maloletú L. do osobnej starostlivosti matke s tým, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok. Vo výroku IV. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého G. mesačne sumou 110,- eur, na maloletú Q. mesačne sumou 100,- eur a na maloletú L. mesačne sumou 90,- eur, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od 11.07.2022. Vo výroku V. uložil otcovi povinnosť zaplatiť matke nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého G. za obdobie od 11.07.2022 do 30.09.2022 vo výške 293,50 eur v mesačných splátkach po 15,- eur, nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú Q. za obdobie od 11.07.2022 do 30.09.2022 vo výške 267,20 eur v mesačných splátkach po 15,- eur a nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú L. za obdobie od 11.07.2022 do 30.09.2022 vo výške 240,90 eur takisto v mesačných splátkach po 15,- eur, všetky splátky počnúc právoplatnosťou rozsudku, spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok. Vo výroku VI. rozhodol, že styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje a vo výroku VII. žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

1.2 Rozhodnutie zdôvodnil súd prvej inštancie tým, že maloletý G., maloletá Q. a maloletá L. pochádzajú z manželstva rodičov. Matka s maloletými deťmi pre nezhody v manželstve odišla zo spoločnej domácnosti. Matka spolu s maloletými deťmi a terajším partnerom býva v prenajatom byte v Z. F. Z. V.. Maloleté deti tam majú vytvorené všetky podmienky pre riadny vývoj. Matka zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti na dobrej úrovni. Súd preto zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Voči zvereniu maloletých detí do osobnej starostlivosti matky otec nenamietal.

1.3 Dňa 1.8.2022 rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu, avšak otec mal proti tejto dohode námietky spočívajúce v tom, že pri uzatvorení dohody vychádzal zo svojho príjmu vyše 900,- eur mesačne, ktorý dosahoval spolu s daňovým bonusom, tento keď nepoberá, je jeho príjem cca 870,- eur mesačne. Vzhľadom na námietky otca voči uzatvorenej rodičovskej dohode zo dňa 1.8.2022, pričom dohoda neobsahovala dohodu rodičov o výške nedoplatku na výživnom a spôsob jeho zaplataenia, súd rodičovskú dohodu neschválil. Vzhľadom k tomu, že uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 8P/50/2022-47 súd nariadil neodkladné opatrenie týkajúce sa dočasného zverenia maloletých detí do starostlivosti matky a výživného, súd v rozsudku s poukazom na § 363 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) zrušil toto neodkladné opatrenie.

1.4 Súd prvej inštancie zistil, že maloletý G. navštevuje 7. ročník a maloletá Q. 4. ročník základnej školy v Z. F. Z. V., maloletá L. navštevuje materskú školu v Z. F. V.. Náklady na starostlivosť o maloleté deti sú štandardné. Matka platí maloletým deťom, ktoré navštevujú základnú školu, desiaty vo výške 20,- eur mesačne, maloletej L. v materskej škole stravu a školné spolu cca 60,- eur mesačne. Matka je zamestnaná na polovičný úväzok, jej čistý príjem dosahuje 281,64 eur, od 2/2022 poberá daňový bonus vo výške 134,34 eur. Otec je zamestnaný s priemerným mesačným príjmom 926,40 eur mesačne bez daňového bonusu. Súd prihliadol na výdavky rodičov na domácnosť, ktoré sú štandardné. Na úver, platený zo strany otca súd neprihliadol, pretože výživné na maloleté deti má prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami. Súd tiež uviedol, že výdavky na maloleté deti nepredstavujú len stravu a ošatenie, ale i výdavky na kozmetiku, lieky, školské potreby, voľnočasové aktivity a ďalšie jednorazové výdavky. Aplikujúc ustanovenia § 36 ods. 1, § 24 ods. 3, ods. 4, § 25 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 62 ods. 1 až 6, § 65 ods. 1, ods. 2, § 75 ods. 1, ods. 2 zákona o rodine súd prvej inštancie dospel k záveru, že ním určené výživné zodpovedá osobným, zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ako aj potrebám maloletých detí. Pokiaľ otec z jeho príjmu zaplatí výživné na maloleté deti spolu vo výške 300,- eur mesačne, stále mu zostáva vyše 600,- eur na jeho potrebu.

2. Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie otec maloletej. Uviedol v ňom, že žiada o zníženie výživného na 250 eur z dôvodu, že v rozsudku neboli započítané niektoré jeho náklady na bývanie a celé konanie bolo jednostranné, nakoľko situáciu uňho doma nezisťoval nikto. Pri jeho výdavkoch nebolo zarátaných niekoľko položiek: na stravovanie denne potrebuje 12 eur, spolu za mesiac 360 eur, hygienické, čistiace a pracie potreby 60 eur za mesiac, na dochádzku do práce autom alebo autobusom 30 eur mesačne. Ďalej uviedol, že k rozpadu manželstva došlo hlavne pre neveru manželky a jej psychickú labilnosť. Často naňho a aj na deti kričala a vulgárne nadávala. Aj v obchode, ktorý spolu prevádzkovali, sa často a dlho nachádzal jej súčasný priateľ. Postupne sa čoraz menej venovala obchodu a viac milencovi, čo malo za následok, že jej podnikanie skrachovalo a musela ho ukončiť. Jeho (otca maloletých detí) nahovorila, aby si na prevádzku obchodu zobral úver 30 000 eur, tento ale spláca len on.

3. Matka maloletých detí sa k odvolaniu otca nevyjadřila. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie sa stotožňuje v plnom rozsahu a navrhuje, aby bolo odvolanie otca zamietnuté.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. Otec maloletých detí v odvolaní neuviedol, proti ktorému výroku (ktorým výrokom) napadnutého rozsudku podáva odvolanie. Z obsahu jeho odvolania je však zrejmé, že odvolaním napáda výroky týkajúce sa výživného, teda výroky IV. a V. Vzhľadom na ustanovenie § 65 CMP však odvolací súd preskúmal aj ďalšie výroky napadnutého rozsudku a nezistil dôvod na ich zrušenie alebo zmenu. Zrušenie neodkladného opatrenia rozsudkom vo veci samej bolo potrebné z dôvodu, že neodkladné opatrenie neobsahovalo vo svojich výrokoch časové obmedzenie („do rozhodnutia vo veci samej“) a popri právoplatnom rozsudku toto neodkladné opatrenie nemôže obstáť. Pokiaľ ide o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matke, súd prvej inštancie správne zistil, že matka má vytvorené všetky podmienky pre riadny vývoj detí. Pokiaľ otec maloletých detí v odvolaní namietal, že situáciu uňho doma nikto nezisťoval, odvolací súd uvádza, že otec nenavrhol zverenie detí do svojej

osobnej starostlivosti ani do striedavej osobnej starostlivosti, ani úpravu styku a proti výrokom o zverení detí do osobnej starostlivosti matky a o neupravení styku otca s maloletými deťmi nepodal odvolanie. Preto nebol dôvod zisťovať, či má otec doma vytvorené podmienky pre bývanie detí a pre starostlivosť o ne.

6. Vo vzťahu k výške výživného je potrebné uviesť, že podľa Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Tieto zákonné ustanovenia súd prvej inštancie vzal do úvahy a správne ich aplikoval, pričom tiež správne zistil skutočný stav vecí.

7. Pokiaľ otec maloletých detí v odvolaní uvádzal dôvody rozpadu manželstva, tieto nie sú pri určovaní výšky výživného relevantné. K výdavkom, ktoré podľa otca maloletých detí neboli zohľadnené v konaní pred súdom prvej inštancie, odvolací súd uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie vychádzal nielen z výdavkov výslovne vyčíslených oboma rodičmi, ale prihliadal aj na „výdavky rodičov na domácnosť, ktoré sú štandardné“. Je zrejmé, že niektoré výdavky, najmä na stravu a bežný chod domácnosti, je veľmi ťažko možné presne vyčíslieť a zdokladovať (a naopak, aj keby rodičia na dôkaz o takýchto výdavkoch predložili veľké množstvo pokladničných dokladov, nepreukazuje to, že tieto výdavky boli nevyhnutné), preto súd pri určovaní výšky výživného musí v určitej miere zohľadniť aj isté štandardné, priemerné, bežné výdavky na stravu a domácnosť, ktoré neboli priamo preukázané, ale ktoré vznikajú každému a v každej domácnosti. Ako už bolo uvedené, aj v preskúmvanej veci súd prvej inštancie na takéto výdavky prihliadal. Preto pokiaľ otec v odvolaní namietal, že neboli zohľadnené jeho náklady na stravu, hygienické, čistiace a pracie potreby, odvolací súd uvádza, že tieto výdavky boli zohľadnené v rámci bežných, štandardných výdavkov, aj keď neboli predmetom dokazovania. Dokazovať by bolo potrebné tieto výdavky len vtedy, ak by ich druhý rodič výslovne a dôvodne sponchybnil, k čomu v tomto prípade nedošlo. Náklady na dochádzanie do práce v sume 30 eur mesačne nie sú natoľko významné, že by mali viesť k zmene napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

8. Otec maloletých detí napokon v odvolaní naznačil, že si zobral úver na podnikanie manželky, ktorý spláca výlučne on. Takýto finančný vzťah (pôžičku) medzi manželmi je možné usporiadať v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, avšak nemožno naň prihliadať pri určovaní výživného. Súd prvej inštancie preto správne na tento úver neprihliadol, pretože výživné na maloleté deti má prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami.

9. Odvolací súd preto posúdil odvolacie námietky otca maloletých detí ako nedôvodné a zhodne so súdom prvej inštancie považoval výživné vo výške 90 eur, 100 eur resp. 110 eur za primerané veku a odôvodneným potrebám maloletých detí, ako aj schopnostiam a možnostiam rodičov.

10. Pokiaľ ide o zameškané výživné, otec maloletých detí osobitne neuviedol žiadne konkrétne odvolacie dôvody vo vzťahu k tomuto výroku. Odvolací súd nezistil nesprávnosť tohto výroku. Súd prvej inštancie správne určil výživné počnúc dňom podania návrhu na súde (keď v tom čase už rodičia nebývali v spoločnej domácnosti).

11. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie o bežnom výživnom a o zameškanom výživnom ako vecne správne potvrdil.

12. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie správne podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uvedené ustanovenie predstavuje všeobecný princíp mimosporového konania (nenahrádzanie trov konania), z ktorého sú prípustné výnimky len v osobitných prípadoch (§ 53 - § 55 CMP), pričom v preskúmvanom konaní takéto osobitné dôvody na priznanie náhrady trov niektorému z účastníkov konania neexistovali, preto odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd taktiež v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Podanie odvolania je procesným právom každého účastníka a nie je možné to považovať za také konanie účastníka, ktorým by zavinil trovy, ktoré by inak neboli vznikli (§ 54 CMP). Odvolací súd nezistil ani žiadne iné dôvody, pre ktoré by s ohľadom na okolnosti prípadu bolo spravodlivé priznať niektorému účastníkovi náhradu trov konania (§ 55 CMP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.